

KIYAMET ALÂMETLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasîli ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تُقَاتِلُوا الْيَهُودَ حَتَّى يَقُولَ
الْحَجَرُ وَرَاءَهُ الْيَهُودُ يَا مُسْلِمُ هَذَا وَرَائِي يَهُودِيٌّ
فَاقْتُلْهُ

(خ.م.ع.ن.أ.ب.ى.م.ر.ب.ر.)

(Lâ tekümü's-sâatü hattâ tükâtilü'l-yehûd, hattâ yekülü'l-hacerü verâehü'l-yehûdiyyü: Yâ müslimü, hâzâ yehûdiyyün verâî, fa'ktülhü.)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

Allahu Teâlâ Hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Allahu Teâlâ Hazretleri iki cihanda rahmetine cümlelerinizi, cümlemizi nâil eylesin... Peygamber SAS Hazretlerinin hadîs-i şeriflerinden bir miktar *Râmûzü'l-Ehadîs* isimli hadis kitabımızın 477. sayfasından, okumak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına başlamazdan önce, Peygamber SAS Efendimiz'e sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın bir nişânesi olsun ve ona âcizâne nâçizâne bir hediye-i Kur'âniyye takdim edilsin diye ve onun cümle âlinin, ashâbının, etbânının ruhlarına ve sâir enbiyâ-i mürselînin ervâhına ve cümle evliyâullahın ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ve halifelerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldelerde medfun bulunan enbiyâdan Yuşa AS'ın, sahabeden Ebû Eyyüb el-Ensârî ve sâir sahabe-i güzîn ve tâbiînden ve sair evliyâullah ve sâlihînden medfun bulunanların ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeleri Allah Allah diye diye çarpışarak hadîs-i şeriflerde ifade edilmiş olan medihlere mazhar olarak, fethetmiş olarak, fatih ecdadımızın Fatih Sultan Mehmed Han'ın ve mücahidlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye; İçinde şu dersi okuyup dinlediğimiz İskender Paşa camiinin bânîsi İskender Paşa'nın ve bu camiye tekrar tekrar tamir ve tecdîd eyleyip, tevsî' eyleyip hizmette berdevam tutmuş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şumeclise kar demeden, kış demeden sevgiyle şevkle koşup gelen siz kardeşlerimizin dünya ve âhîret saadetine ermeniz için, ermenize vesile olsun diye bir Fâtîha üç İhlâs-ı Şerif okuyup öylece başlayalım!

.....

a. Yahudilerle Savaş

Metnini mukaddimede okumuş olduğumuz ilk hadîs-i şerifi Buhârî ve Müslim, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet eyliyorlar.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, bu hadis alimlerinden, bu râvilerden, bu kitapları telif eylemiş olan büyüklerimizden, Gümüşhanevî Hocamız'dan, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'dan razı olsun... O büyüklerimizin himmetlerine, teveccühlerine cümlemizi mazhar eylesin...

Buhârî ve Müslim, en meşhur sahih hadisleri toplayan iki büyük kaynağımızdır. Bu ilk hadîs-i şerif de onlardan nakledilmiş. Ve bundan sonraki hadîs-i şerifler de sayfanın altına kadar okuyabilirsek, hepsi kıyametle ilgili hadîs-i şerifler.

Çünkü bu hadîs-i şerifler Râmûzü'l-Ehâdîs kitabında alfabe sırasına göre tertip edilmiştir. Başındaki kelimeler aynı olunca, mevzu da aynı düşüyor. Bugün de Allah'ın nasibi, kısmeti hep kıyametle ilgili hadîs-i şerifler karşımıza gelecek.

Bu hadîs-i şerifler Peygamber Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerifleridir. Onun tarafından söylenmiştir ve bunlar istikbale ait haberlerdir. O zamandan çok sonra olacak kıyamet hadisesi ki bizden de sonra, biz de şu ana kadar görmedik. Böyle bir hadiseden bahseden, istikbale ait bilgiler veren hadîs-i şerifler.

Sahih hadislerle biliyoruz ki, Peygamber Efendimiz istikbale ait bazı bilgiler veriyor ve verdiği bilgiler zamanı gelince çıkıyor. Peygamber Efendimiz'in hak Peygamber olduğunu araştıran insanların dikkatine sunarız. Ne söylemişse çıkıyor.

Biliyorsunuz, Peygamber SAS Efendimiz'in İstanbul'un fethiyle ilgili, müjdesi var. İstanbullu olduğumuz için hatırimıza gelen o misalden başlayalım:¹

لَتُفْتَحَنَّ الْقُسْطَنْطِينِيَّةُ فَلَنِعْمَ الْأَمِيرُ أَمِيرُهَا
وَلَنِعْمَ الْجَيْشُ ذَلِكَ الْجَيْشُ

(حم.ك.طب.خ.في تاريخ ه، كر. وابن الأثير، ع.ن عبید اللّ ب ن بشر الغنوی عن أبيه)

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.335, no:18977; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.II, s.38, no:1216; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.468, no:8300; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.118; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.I, s.308, no:684; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.II, s.81, no:1760; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVIII, s.34; Abdullah ibn- i Bişr el-Ganevî, babasından.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.252, no:38462; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VI, s.323, no:10384; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.339, no:18311.

(*Letüftehanne'l-kostantîniyyetü*) “İstanbul muhakkak ve muhakkak fetholunacaktır. (*Feleni'me'l-emîru emîruhâ*) O ordunun komutanı ne güzel komutandır; (*ve leni'me'l-ceyşü zâlike'l-ceyş*) ve o ordu ne güzel ordudur.”

Lâm-ı te'kid ile başına *lâm* getirerek ve sonuna da *nûn-u te'kid- i sakîle* getirerek; *letüftehanne...* Normal olarak, aslında sonunda *enne* yok ama başına *le* getiriyor. Bir de sonuna *letüftehanne* diye *nûn u te'kidi sakîle* getirerek, Peygamber Efendimiz; (*Letüftehanne'l-kostantîniyyetü*) “İstanbul mutlak ve mutlak fetholunacak.” diyor, meselâ.

İncelemişler, Diyanet İşleri Dergisi'nde yazmışlar. hadîs-i şerif sahih. Zaten hadiseler de sıhhatine delalet ediyor.

Ne zaman diyor? O zaman müslümanlar Mekke-i Mükerreme'yi fethetmişler; Medine-i Münevvere ve Ceziretü'l-Arab'ın bazı yerlerine yayılmışlar ama daha Suriye'ye gelmemişler. Suriye'de Bizanslılar var. Bizanslılarla bir savaş olmuş, ordu çok şehid vererek Medine-i Münevvere'ye dönmüş. Öyle kalmışlar. Müslümanların hududu, Tebük hizasında... O zamanın imkânsızlıklarını düşünün, çölleri düşünün, vasıtaların kıtlığını düşünün!

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(*Le tüftehanne'l-konstantîniyyeti*) “İstanbul fetholunacak. Konstantiniye fetholunacak.” Ama nasıl? “Muhakkak ve muhakkak, mutlaka ve mutlaka feth olunacak.”

“—Allah belki nasib eder belki etmez.” filan değil, mutlaka fetholunacak.

Ve onun üzerine arkasından buyuruyor ki;

(*Feleni'me'l-emîru emiruhâ*) “Onu fetheden ordunun komutanı ne mübarek, ne iyi komutandır; (*ve leni'me'l-ceyşü zâlike'l ceyş*) ve oordu ne mübarek ordudur!”

Demek ki İstanbul’u fetheden insanlar Peygamber Efendimiz’in diliyle “Ne güzel insanlar, ne mübarek insanlar!” diye hadîs-i şerifte methedilmiş diye, duyan silahını eline almış, İstanbul’u fethetmiş.

Sahabeden Ebû Eyyub el-Ensârî Hazretleri nerede medfundur?

“—Eyüp Sultan” dediğimiz semtte medfundur. Sahabe, Peygamber Efendimiz SAS’i hanesinde misafir eylemiş olan mihmandâr-ı Peygamber. “Buyur yâ Rasûlallah!” diye, Peygamber Efendimiz’e hanesini açmış. Peygamber Efendimiz’in devesi orada konakladı.

Peygamber SAS Efendimiz Medine’ye geldiklerinde herkes devesinin yularına yapışıyor:

“—Aman yâ Rasûlallah! Ne olur bizim hanemizi teşrif eyle...” Herkes can atıyor, bayılıyor.

“—Siz devemi serbest bırakın; o gideceği yeri biliyor.” diyor Peygamber Efendimiz.

Deve geliyor, geliyor, geliyor, meydanda bir çöküyor Peygamber SAS Efendimiz üzerinde. Biraz çöküyor, ondan sonra kalkıyor. Mescidin yeri. Mescid-i Nebvî’nin yeri. Peygamber Efendimiz’in mescid kuracağı yer, arsa. Orada bir duruyor, bir kalkıyor.

Ondan sonra yürüyor, yürüyor bu mübarek zât-ı muhteremin evinin önünde duruyor.

Bizim beldemizin şefaathisidir. Biz rûz-u mahşerde onun arkasından gideceğiz. Çünkü sahâbe-i kirâm buldukları beldelerin medâr-ı iftihârıdır ve o beldenin ahali onlara tâbidir. Onların peşinden gideceğiz, onlar bizim büyüklerimiz.

Onun hanesi önünde duruyor. Zaten akrabası; Peygamber Efendimiz'in dayı tarafı oluyorlar. Peygamber Efendimiz'i evinde konuklatmak, misafir etmek bu mübarek zâta nasib olmuş.

“—Ya Rasûlallah, üst kata sen buyur!” diyor.

“—Yok, bana alt katta oturmak yeter.” diyor Peygamber SAS Efendimiz.

“—Efendim, ne olur, üste gelin...”

“—Hayır, biz kimsenin rahatını bozmak istemiyoruz.” gibilerden kabul etmiyor.

Efendimiz alt katta misafir oluyor. Bir müddet alt katta durduktan sonra, bir keresinde yukarıdan bir testi devrilmiş veyahut bir su kabı devrilmiş, sular alt kata akınca aşağı iniyor:

“—Yâ Rasûlallah! Artık olmaz, siz üste teşrif buyuracaksınız, bu yakışık almıyor.” diye; o zaman Peygamber Efendimiz üst tarafa geçmiş.

O mübarek sahabe, Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri burada vefat ediyor. Neden?

“—O ordu ne mübarek ordudur, o komutan ne mübarek komutandır!” diye o hadîs-i şerifi duydular; “O mübareklik sıfatına biz de nâil

olabilir miyiz?” diye buraya on yedi kadar sefer yaptılar. Emevîler, Abbasîler, İslâm orduları harıl harıl sefer yaptılar, durdular. Bu fiili durum gösteriyor; tetkik etmişler, hadisler de sağlam.

“–Dediği çıkmış mı?”

Elbette çıktı. İstanbul fetholundu.

Roma da feth olunacak ama savaşıyla değil. Müslümanlar etrafını kuşatacaklar, *Lâ ilâhe illallah* diyecekler; o papalığın bayrağı aşağı düşecek. Roma da fetholunacak. Çünkü *Lâ ilâhe illa'llah*'ın önünde kimse duramaz. Onun öyle saltanatı vardır öyle satveti vardır ki hiç kimse duramaz.

Viyana'ya gitmiştik. “Sizi Osmanlı ordusunun karargâh kurduğu tepeye götürelim!” dediler, Kahlenberg tepesine. Gittik, şehre hâkim, manzaralı bir tepe. Bizimkiler karargâh kurmuşlar; oradan şehri kuşatmayı takip edecekler. O karargâh kurdukları yere gittik. Oralarda gezindik, baktık. Manzaralı gazinolar yapmışlar. Bir de kilise yapmışlar. Kiliseye de girdik; orada müze var, müze kısmını gezdik.

Papaz karşımıza geldi. Yukarı tarafına bir resim yapmışlar; haç galip *Lâ ilâhe illa'llah* bayrağı yerde...

Lâ ilâhe illa'llah bayrağını Allah-u Teâlâ Hazretleri Arş-ı A'lâ'ya yazmış, kim yere düşürür? Ressam, *Lâ ilâhe illa'llah* bayrağını yerde yapmış. “Müslümanlar Viyana'yı fethedemediler.” mânasına. *Lâ ilâhe illa'llah* bayrağı orada mahzun. Yere düşmüş gibi, haç galip gibi.

Haç, putperestlik alâmetidir, küfürdür. Kıymetsizdir aşağıların aşağısı bir şeydir. *Lâ ilâhe illa'llah* da Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin saltanatının mührüdür. Mutlaka galiptir, onu kimse mağlup edemez.

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

(المجادلة: ٢١)

(*Keteba'llâhu leağlibenne ene ve rusülî*)
“Allah-u Teâlâ Hazretleri: ‘Mutlaka ve mutlaka ben ve elçilerim galip geleceğiz, diye yazmıştır. (*Inna'llâhe kaviyyün azîz*) Şüphesiz Allah güçlüdür, galiptir.” (Mücâdile, 58/21)

Allah-u Teâlâ Hazretleri (*kün*) dedi mi, “Ol!” dedi mi olur; onun galip olduğunu söylemeye bile lüzum yok da, peygamberleri de galip...

Peygamber Efendimiz SAS o mazlum halindeyken, canına kasd etmişlerken neler oldu? Eşraf karşısına çıktı, idareciler karşısına çıktı, Mekke müşrikleri karşısına çıktı, etraftan tazyikler oldu. Bir şey yapabildiler mi?

Yapmaya çalıştılar ama, Allah-u Teâlâ Hazretleri âyet-i kerîmesinde öyle buyurmuş:

“—Gönderdiğim peygamberlerim galip gelecek!” Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin takdiri böyle.

Onun için Mekke de müslümanların eline geçti. Sonradan Medine-i Münevvere de, Cezîretü'l-Arab da...

Peygamber SAS buyurdu ki;

“—Bu *Lâ ilâhe illa'llah* sancağı, deryaların üzerinde dalgalanıp gidecek.”

O da oldu. *Lâ ilâhe illa'llah* dünyanın her yerine gitti.

Bugün Güney Amerika’da müslüman topluluklar var. Kuzey Amerika’da müslüman topluluklar var.

Bizim oradan gelmiş bir arkadaşımız; “Hocam, ben gittiğim zaman bulunduğum şehirde kimsecikler yoktu. Şimdi üç tane, dört tane cami var.” diyor.

Allah, insanlara dinini bildirecek. Varlığını, birliğini tebliğ edecek. İnanan inanacak, inanmayan cezasını çekecek.

لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ

بَيِّنَةٍ

(الأنفال: ٤٢)

(*Li-yehlike men heleke an beyyinetin ve yahyâ men hayye an beyyinetin*) [Allah, helâk olanın açık bir delille (gözüyle gördükten sonra) helâk olması, yaşayanın da açık bir delille yaşaması için (böyle yaptı)] (Enfal, 8/42)

“Helâk olan aşikâr bir şekilde belli olsun, hayatta kalan aşikâr bir şekilde belli olsun; küfür belli olsun, iman belli olsun.” diye Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kanunu bu tarzda olduğundan; Allah hem hücceti ortaya koyuyor, delili ortaya koyuyor, hem hakikatleri bildiriyor, hem de insanları serbest bırakıyor.

Her insan duyuyor, her insan biliyor. İsteyen hak yolu seçer, isteyen menfaat hesapları yapar, çeşit çeşit düşüncelere dalar, rahatını bozmak istemez; bâtılda kalır. Tebliğ ettikten sonra Allahu Teâlâ Hazretleri rûz-i mahşerde; “Ben Peygamber göndermedim mi?” buyuracak. “Ben size haber göndermedim mi, Kur’ân-ı Kerîm’imi göndermedim mi? buyuracak.

Tebliğ ettikten sonra insanlar ne yaparlarsa yapsınlar, ne nane yerlerse yesinler; o bir şey değil.

Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin Rasûlü, kıyamete dair neler söylemişse onlar da olacak. Çünkü söylediklerinin bir kısmı zamanı gelince oldu. Daha zamanı gelmemişler de zamanı gelince olacak; âmennâ ve saddaknâ... Hiç şekkimiz şüphemiz yok. Çünkü o hak peygamberdir.

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ إِن هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

(النجم: ٣ - ٤)

(*Ve mâ yentıku ani’l-hevâ. İn hüve illâ vahyun yûhâ.*) “O kendi aklından, hevâ-ı nefsinden konuşmaz. Onun söyledikleri, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin bildirmesiyledir.” (Necm, 53/3-4)

Vahiydir, vahy-i metlûv’dür veya vahy-i gayri metlûv’dür. Ama Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin verdiği bilgilerle bunları söylemiştir.

Buhârî'de, Müslim'de olan hadîs-i şerifte buyuruyor ki:²

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تُقَاتِلُوا الْيَهُودَ حَتَّى يَقُولَ
الْحَجَرُ وَرَاءَهُ الْيَهُودُ يَا مُسْلِمُ هَذَا وَرَائِي يَهُودِيٌّ
فَاقْتُلْهُ

(خ.م.ع.ن.أ.ب.ى.م.ر.ب.ة)

RE. 477/1 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ tükàtilü'l-yehûd, hattâ yekülü'l-hacerü verâehü'l-yehûdiyyü: Yâ müslimü, hâzâ yehûdiyyün verâî, fa'ktülhü.*)

(*Lâ tekümü's-sâatü*) ‘Kıyamet kopmaz. (*hattâ tükàtilü'l-yehûde*) yahudilerle mukàtele etmedikçe.”

Sizler yahudilerle karşılıklı savaşmadıkça kıyamet kopmaz.

² Buhârî, *Sahîh*, c..X, s.71, no:2709; Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.140, no:5203; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.530, no:10869; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.233, no:190; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.267, no:3236; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.352; Ebû Hüreyre RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.137, no:5200; Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.183, no:2162; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.121, no:6032; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.307, no:13197.Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.393, no:5523; Abdürrezzak, *Musanef*, c.XI, s.399; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.62, no:2347; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.246, no:4099; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.204, no:38403; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.326, no:10903.

Yahudilerle bir savaş olacak.

Ne derecede? (*Hattâ yekûle'l haceru verâehü'l-yehûiyyü*) “Arkasında yahudi saklanmış olan taş şöyle deyinceye kadar: (*Yâ müslimü*) Ey Müslüman, gel! (*Ve hâzâ verâî yehûdiyyün*) Bu arkamdaki yahudidir. (*Fa'ktülûhü*) Al, onu öldür!”

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin Rasûlü, “Taş haber verecek.” diyor. Buhârî ve Müslim'den bir hadîs-i şerif.

Yahudilerin dünyanın her bir yerine dağıldığı bir zamanda, müslümanlar bu hadîs-i şerifleri okumuşlardır, anlayamamışlardır.

“—Bu yahudiciklerden ne olacak ki? Ortada emaresi yok, izi yok kıyıda köşedeler!” demişler.

Ama şimdi yahudiler Amerika'nın desteğiyle Ortadoğu'ya yerleştiler. Kudüs'ü aldılar, Mescid-i Aksâ'ya girdiler. Müslümanların daha aşağıdaki beldelerine sarktılar, Sînâ yarımadasına hücum ettiler. Mısırlılarla mücadelelerinde orayı aldılar. Sonra anlaşma yaptılar, geri çekildiler; yarım yamalak, ve saire bir şeyler.

Zulmün çıbanbaşı...

“—Ortadoğu'daki haksızlıkların, fitnelerin, fesatların çıbanbaşı nedir?”

“—İsrail'dir.”

“—Lübnan'daki bu çatışmalar neden oluyor?”

“—İsrail'in bir dolabı var da ondan.”

“—Irak'la İran savaşı niye oluyor?”

“—İsrail kapıştırmıştır da ondan... Çünkü onlar birbiriyle kapışmasalar, İsrail’le kapışacaklar. O onun oyunun tezgâhını bilir. Onda çok elektronik tezgâhlar var. O onun âlâsını biliyor, her tarafa yetişiyor.”

Bazıları İsrail’i küçük görür. Küçük görmeye lüzum yok. Devlet olarak küçüktür. Arkasında Amerika var. Onun için dört bir yandan saldırıyorlar, bir şey olmuyor. Hava hücumu yapmak istiyorlar, hava şemsiyesine alınmış; süper devletlerin himayesi altında olduğundan bir şey olmuyor.

Müslümanların da silahları yok. Gerekli modern cihazları yok. Radarları, uçakları, güdümlü füzeleri ve sâiresi yok. Teknolojide, ilimde geri kaldıkları için, şimdi müslümanların burunlarından geliyor.

Evelce geri kalmanın; bir asır, iki asır önceden beri başlamış olan geride kalmanın acısını hemen hissedip parayı pulu bu sahaya aktarmaları gerekirken, bizimkiler Dolmabahçe Sarayı yapmışlar.

“—Topkapı Sarayı’nda otur!”

Borçlanarak yapmışlar. Süslü, güzel. Evet, güzel.

“—Ne yapacaksınız? İşte içi bomboş, şimdi müze olarak duruyor.”

Topkapı Sarayı’nda otursaydın ne olurdu? Minderde otursaydın ne olurdu? Avize olmasaydı ne olurdu?

Şu camiye getirmişiz, şu avizeyi koymuşuz.

“—Diyelim ki avize olmasaydı kıyamet mi kopardı?”

“—Kıyamet kopmazdı, bir şey olmazdı.”

“—Halı olmasaydı, tahta olsaydı, hasır olsaydı ne olurdu?”

“—Bir şeycik olmazdı.”

“—Duvarlarda nakış olmasaydı ne olurdu?”

Müslümanların içi mamur olduğu zaman dışarısı sade olur; kıymeti yok. İnsanın içinde harabiyet başladığı zaman dışa, süse düşer. Çünkü içi harap olmaya başladı; o zaman dışarıdaki başka nakışlarla oyalanıyor.

Peygamber Efendimiz’in mescidinin avizesinde acaba kaç tane lamba vardı? Zemininde acaba Sivas halısı mı vardı, Bünyan halısı mı vardı, ipek halı mı vardı, yün halı mı vardı? Duvarları altın yaldızla mı süslüydü, kapıları altından mıydı, gümüşten miydi?

“—Hayır, hayır!”

Hurma dallarından örtülmüş, çamurla sıvanmış. Ama içinde Peygamber SAS vardı. Seyyidü’l-evvelîn ve’l-âhirîn...

Allah-u Teâlâ’nın;

إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

(القلم: ٤)

(*Ve inneke lealâ hulukin azîm*) “Sen muazzam bir ahlâk üzeresin!” (Kalem, 68/4) diye methettiği;

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

(الأنبياء: ١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-âlemîn*) [Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.] (Enbiyâ, 21/107) diye âlemlere rahmet olarak indirdiğini, gönderdiğini beyan ettiği;

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا

(سبأ: ٢٨)

(*Ve mâ erselnâke illâ kâffeten li'n-nâsi beşîran ve nezîrâ*) [Biz seni bütün insanlara ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.] (Sebe', 34/28) diye bildirdiği Peygamber SAS var. O ziynet yetmez mi?

Onun tuttuğu yer altından, gümüşten, elmastan daha kıymetli. Yürüdüğü yerde gölgesi yere düşmezdi. Ayak bastığı yer kıymetli. Abdest aldığı zaman; “Bize de bir parçası düşsün.” diye sularını kapışır giderlerdi.

Yüzüne bakmaya kıyamazlardı. Mescide geldiği zaman, kapıdan içeriye girdiği zaman, herkesin başı hürmetinden önde; sadece Ebû Bekr-i Sıddîk ve Ömerü'l Fâruk yakınlıklarının yüksekliğinden dolayı bakabilirlerdi. O onlara tebessüm ederdi, onlar ona tebessüm ederlerdi. Ötekilerin iclâlinden, saygısından, ihtiramımdan gözleri yerde dururdu.

Konuştugu zaman kıpırdamazlardı, başlarının üstünde bir kuş varmış da kıpırdarlarsa kaçacakmış gibi bir saygıyla dinlerlerdi. Hitap edecekleri zaman;

“—Anam babam sana feda olsun ey Allah’ın Rasulü! Şu iş nasıldır?” diye analarını babalarını ortaya kurbanlık koyup öyle konuşurlardı.

Ama insanın içinde iman cevheri söndüğü zaman, artık süslenmeye başlıyor. Süslenmenin de sonu yok.

“—İşte bu güzel elbiseyi giydin ya...”

“—Ama parmağымda yüzük yok!”

“—Al şu altın yüzüğü tak...”

“—Bu devirde altın yüzük takan kadın mı var; elmas olsun!”

“—Al şu elması...”

“—Bu kadar ucuz elmas mı olur? Şöyle koca taşlı olsun. Üstünde yakut olsun, kenarında on iki tane de pırlanta olsun. Veyahut zümrüt olsun, bilmem ne olsun...”

Sonu gelmez.

Hadi, öylesine bir tane alalım.

“—Tak bunu!”

Bu sefer de mücevher koleksiyonu yapmaya kalkar. Sonu gelmez.

“—İnsanoğlunun iki vadi dolusu altını olsa, yine üçüncü vadiyi ister. ‘Yâ Rabbi! Bana bir vadi daha altın versene!’ der. Gözünü topraktan gayrısı doldurmaz!”

Ölecek, kafatası çürüyecek, topraklar içine karışacak; bu göz o zaman dolar. İman olmazsa başka türlü dolmuyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemize iman kuvveti versin... İç ziyneti versin, kalp ma'murluğu versin, iç aydınlığı ihsan eylesin... Âmin.

Koskocaman bir Devlet-i Âliyye-i Osmaniyye'miz vardı. Bu memleketimiz ta Belgrad'lardan, Macaristan'dan Budapeşte'den başlardı; Suudi Arabistan'dan Hint Yarımadası'na kadar uzanırdı. Afrika'nın, Sudan'ın aşağısına kadar, adlarını bilmediğimiz diyarlara kadar uzanırdı. Kırım'dan Kazakistan'a, Kazan'a şimdi Leningrad denilen yerlere kadar uzanırdı. Romanya'dan Polonya'ya kadar uzanırdı.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, Allah yolunda ihlâslı çalışmaları dolayısıyla bu devletleri dedelerimize vermişti. "İhlâstan ayrıldık." diye dedelerimizden aldı. "Zevke düştüler, keyfe düştüler, eğlenceye düştüler." diye aldı.

Çünkü parayı bulunca insanoğlunun kafa yapısı, ruh yapısı değişiyor.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ
إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ

(العلق: ٥ - ٦)

(*Inne'l-insâne leyetğâ. En raâhü'stağnâ*)
İnsanoğlu kendisini müstağnî gördü mü, zengin gördü mü, ihtiyaçsız gördü mü, parası pulu oldu mu, tuğyan eder, azar. Allah'ı çok anmaz, unutuverir." (Alak, 96/5-6)

Parası cebinde bol, keyfi tıklarında... Bu sefer azar.

"—Şu araba idare etmiyor mu?"

Ediyor. Ötekisini ister. On milyona araba varken, elli milyonluğunu ister. Elli milyona araba varken, iki yüz milyonluğunu ister. Arabanın motorunda yapılacak bir başka şey kalmadığı zaman, arabanın kapısını altından yapar, çamurluğunu altından yapar.

Bizim boksör yapmadı mı?

Bizim Amerikalı boksör Muhammed Ali çok para kazandı. Eğer gazeteler yalan uydurma yazdılsa bilmiyoruz. Gazeteler yazdı ki arabasının çamurluğunu altından yapmış. Ne olacak?

Sonra karısı ona bir oyun etti, ayrıldılar. Büyük tazminatlarla paralar karısına geçti. Büyük oyunlar döndü. Adam dövdü, yumruk attı, yumruk yedi. Müslümanlar da onu müslüman diye sevdiler, okudular, takip ettiler. Arabasının çamurluğunu altından yapmak bir fayda vermez. Yanlış bir yol.

Müslüman mütevazı olacak, sade olacak, imanını takviye etmeye bakacak, kalbini takviye etmeye bakacak.

Müslümanlar paraya pula düşünce, Topkapı Sarayı yetmeyip Dolmabahçe Sarayı yapmaya kalkışınca; onu yaptırmaya, süsüne, ziynetine Avusturya'ya "Şu kadar para ver, bilmem nesine bu kadar para ver." diye gidince; hazineye para kalmayıp borçlar başlayınca, kocaman İstanbul Erkek Lisesi "Düÿûn-u Umûmiye Dairesi" diye kuruldu.

Avrupalılar borçlarını almak için kendileri daire kurdular; "Bize borcun var, ver." diye, halkın gırtlığına kendileri yapıştılar.

Şimdi de aynı durumdayız. Dış borçları alıyoruz uğraş didin; faizini ancak ödeyebiliyoruz. Amerikalı Avrupalı öyle bir sistem kurmuş ki uğraş didin herifin ancak faizini karşılayabiliyorsun. Seni haraca bağlamış.

Küsmeyeceğin, darılmayacağını, kalbinin kırılmayacağı, onurunun rencide olmayacağı bir şekil ile haraca bağlamış, her yıl oluk gibi faiz parası onlara gidiyor. Durdukları yerden inek sağır gibi milletleri sağıyorlar. İşin doğrusu bu. “Faiz yok, verdiğin borcu öderim.” diyemiyoruz. Diyebilsek...

Suudi Arabistan demişti; “Bizde faiz haram, faizini ödemeyiz.

Ana parayı ödeyelim.’ demiş.” diye gazetelerde okuyoruz.

Neyse ipin ucunu kaçırmışız. İpin ucunu kaçırdığımız için bu hallere düşmüşüz. O memleketlerin yerinde yeller esiyor, elden çıkıyor. Elden çıkınca da düşman geldiği zaman oradaki bizim akrabamıza, kardeşlerimize, dindaşlarımıza neler yapmış. Asmış, kesmiş, öldürmüş, yağmalamış, hapse atmış. Hâlâ yapıyor. Onlar gitti; şimdi de zulüm devam ediyor.

Ama bu zulmün bir sonu gelecek. Hadîs-i şerifte işte böyle buyruluyor: Bu zulüm artacak; sağa saldır sola saldır, öldür, vur kır derken sonu gelecek. Bir harp olacak. O harbin sonunda demek ki dağlar taşlar yaka silkecek ki; “Arkamda yahudi var; gel, öldür!” diyecek.

Buhârî’de Müslim’de olan bir hadîs-i şerif.

Ne diyeyim, sözün de bir kıymeti yok ki; insanların bir kulağından giriyor, öbür kulağından çıkıyor. O zamanın insanları da birlik beraberlik olamamış, hep bu oyunlara gelmişler. Arabı bir başka türlü kışkırtmış, bizden koparmış; bizi bir başka türlü kışkırtmış derken parça parça bölmüş. Parça parça bölünce de yutması kolay oluyor; yutmuş.

1949'da orada bir İsrail devleti kuruldu. O zamana kadar yoktu. O zaman İslâm diyarıydı ama bir Suriye var, bir Lübnan var, bir Irak var, bir Ürdün var, bir Suudi Arabistan var, bir Kuveyt var, bir Katar var, bir Bahreyn var.

Bunlar niye bu kadar küçük küçük bölünmüş? Ne sebep var? Halkı mı ayrı, aralarında büyük dağlar mı var, tabii coğrafî engeller mi var? Hiçbir şey yok. Emperyalistlerin parselasyonunda; “Şurasını şöyle yapalım, burasını böyle yapalım!” diye olmuş şeylerdir.

Müslümanlar birbirleriyle uğraştığı zaman, tarihte neticesi ne oluyor; biz asıl o dersi alalım. Müslümanlar birbirleriyle çekiştiği zaman, atı alan Üsküdar'ı geçiyor. Yorganı çekip kapan, yorganı alıp gidiyor ondan sonra kavga bitiyor.

Onun için müslüman müslümanın kardeşidir, kavga etmez. Müslüman müslümanla boş yere uğraşmaz. Bu kadar düşman varken, bu kadar hasım varken, bu kadar açığöz varken, bu kadar kurt varken, bu kadar tilki varken, bu kadar domuz varken affedersiniz, müslüman gözünü açacak.

Yaban domuzu, kocaman dişleri vardır. Bir daldırdığı zaman insanın karnını parçalar. Ehli de değil, yaban domuzu.

O bakımdan Allahu Teâlâ Hazretleri bize akıl fikir versin, birlik beraberlik versin, dirlik düzenlik versin... Birbirimize karşı sevgi, saygı, anlayış versin...

İnsanın dostunu da bilmesi lazım, düşmanını da tanıması lazım! Bu da ferasetle olur. Feraset de kâmil imanla olur. Nasıl birbirine bağlı, nasıl gelip de imana bağlanıyor. Nasıl hem dünya hayatı hem ahiret hayatı imana bağlanıyor? Başka çare yok...

“—Ben iyi müslüman olmazsam, dünyam mamur olur mu?” Hava alırsın! Dünyan da harap olur ahiretin de harap olur.

خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ

(الحج: ١١)

(*Hasire'd-dünyâ ve'l-âhireh*) “Dünyada da, ahirette de hüsrana uğrarlar.” (Hac, 22/11) Dünyası da âhireti de hüsrana uğramış insan olursun!

Dünyanı da güzel yapmak için mü'min olmak zorundasın, âhiretini de güzel yapmak için mü'min-i kâmil olmak zorundasın. Başka hiç çaren yok. İmana gel; boşuna kıpırdayıp durma, Hak yola gir, Allah'ın emirlerine mutî ol, yolunda dâim ol.

Millet Allah'ın yolundan gayrı yollarda kurtuluş çaresi arıyor. Çare yok ki. Hem de bu asırlar boyu çalışmalardan denemedin mi anlamadın mı? Bu kadar zaman geçti anlamadın mı?

b. Huz ve Kerman Halkıyla Savaş

Buhârî'nin, Ahmed ibn-i Hanbel'in Ebû Hüreyre RA'dan rivayet ettiği bir hadîs-i şerif. Peygamber SAS buyuruyor ki:³

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تُقَاتِلُوا خُوزًا وَكِرْمَانَ مِنْ
الْأَعَاجِمِ حُمْرَ الْوُجُوهِ فُطَسَ الْأُنُوفِ
صِغَارَ الْأَعْيُنِ كَأَنَّ وَجُوهُهُمْ الْمَجَانُّ الْمُطْرَقَةُ
نِعَالُهُمُ الشَّعْرُ
(ح.م.خ.ع.ن.أ.ب.ى.م.ر.ي.ر.ة)

RE. 477/3 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ tükâtilû hûzâ ve kirmâne mine'l-eâcimi, humure'l-vücûhi, futse'l-ünûfi, sığâre'l-a'yüni, keenne vücûhehümü'l-mecânnü'l-mutrakatü, niâlhümü's-şa'r.*)

(*Lâ tekümü's-sâah*) “Kıyamet kopmaz, (*hattâ tükâtilû hûzâ ve kirmâne mine'l-eâcim*) sizler Acem diyarından olan o Kerman ve Huzistan denilen yerdeki acemlerle çarpışmadıkça... (*Humure'l-vücûh*) Yüzleri kırmızı, kızıl yüzlü, (*futse'l-ünûf*) burunları basık, (*sığâru'l a'yün*) küçük gözlü; (*kâne vücûhühüm mecânnü'l- mutrakatü*) yüzleri üzerine deri geçirilmiş bir kalkan gibi...”

³ Buhari, *Sahih*, c.XI, s.424, no:3323; Hakim, *Müstedrek*, c.IV, s.523, no:8470; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.IX, s.176, no:18376; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.XV, s.144, no:6743; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.205, no:38406; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.286, no:16791.

(*Niâlühümü'ş-şar*) “Ayaklarına giydikleri nalınları, ayakkabıları, pabuçları deri, keçe olan veya kıl olan bir kavimle çarpışmadıkça kıyamet kopmaz.”

Etli, sert, katı, kalın derili Huz ve Kirman ahalisiyle...

Şimdi Huz ve Kirman'da bu tip insanlar hâli hazırda yok. Buralar, İran'ın birer mıntıkası. Oradaki kavimlerin yüz şekilleri, tavırları bu tarzda değil.

Demek ki kıyametin koptuğu zaman İran'ın bu kısmı bu tipte insanlar tarafından istilaya uğrayacak. Bu daha ziyade Moğolistan tarafı tipi gibi görünüyor.

Nitekim aynı vasıflarla bir başka hadîs-i şerifte:⁴

⁴Buhârî, *Sahîh*, c.X, s.74, no:2711; Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.149, no:2141; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.380, no:3750; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.117, no:4087; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.530, no:10873; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.522, no:8468; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IX, s.176, no:18374; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.86, no:120; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.82. no:7522; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.351; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.205, no:38404; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.285, no:16789.

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تُقَاتِلُوا التُّرُكَ صِغَارَ الْأَعْيُنِ
حُمْرَ الْوُجُوهِ ذُلْفَ الْأُنُوفِ كَأَنَّ وَجُوهُهُمْ الْمَجَانُ
الْمُطْرَقَةُ

وَلَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تُقَاتِلُوا قَوْمًا نِعَالُهُمْ
الشَّعْرُ وَلَيَاتِينَ عَلَى أَحَدِكُمْ زَمَانٌ لَأَنْ يَرَانِي
أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَهُ مِثْلُ أَهْلِهِ وَمَالِهِ

(خ.م.د.ت.ه.ش. عن أبي هريرة)

RE. 477/2 (*Lâ tekûmü's-sâatü hattâ tükâtîlü't-türk*) “Türklerle çarpışmadıkça kıyamet kopmaz. (*Sıġârü'l-a'yün*) “Küçük gözlülerdir. (*Humuru'l-vücûh*) Kırmızı yüzlülerdir. (*Futse'l-ünûf*) Basık burunlulardır. (*Keenne vücûhehüm el-mecânnü el-mutrakatü*) Yüzleri sanki deri kaplanmış kalkanlar gibidir.” diye başka bir hadîs-i şerifte de anlatılıyor.

Demek ki onlar Türk dedikleri zaman, Orta Asya'nın kuzeydoğu mıntıkasındaki insanları kastediyorlar. Demek ki Moğol tarafından, Sibiryaya tarafından gelecek kimseler olduğu anlaşılıyor. Hâli hazırda İran'da o çeşit kavimler olmadığından; bugünkü tabirlerle söylememiz gerekirse, bir Rus istilasısı gibi o tarafa doğru bir istila olma ihtimalini gösteriyor.

(*Ve lâ tekûmü's-sâatü hattâ tükâtîlü kavmen niâlühümü'ş-şa'r*) “Giydikleri ayakkabıları veya ayakları deri, kıl olan bir kavimle çarpıştıktan sonra kıyamet kopmaz.”

Sonunda da bir müjde veyahut bir başka şey var:

(*Leye'tiyenne alâ ehadiküm zemânün*) “Sizin üzerinize öyle bir zaman gelecek ki, (*leen yerânî ehabbü ileyh*) beni görmek onun için daha sevimli olacak; (*min en yekûne lehüm misle ehlihî ve mâlihî*) malını ve ailesinin bütün fertlerini bedel olarak vermek mukabilinde beni görmeye şevk duyacak. O kadar arzulu insanlar gelecek.”

Rasûlüllah Efendimiz'in, kendisine ailesinden, malından kat kat daha sevgili olduğu, öyle özlemlili insanlar, Peygamber Efendimiz'e öyle sevgi duyan insanlar gelecek.

c. Güneşin Batıdan Doğması

Dördüncü hadîs-i şerif:

Bu da Buhârî'de ve Ebû Müslim Dâvûd'da, İbn-i Mâce'de Ahmet ibn-i Hanbel'de, dört sahih hadis kitabında olan bir hadîs-i şerif. Bu da kıyametle ilgili:⁵

⁵ Buhari, *Sahih*, c.XIV, s.174, no:4269; Müslim, *Sahih*, c.I, s.375, no:226; Ebu Davud, *Sünen*, c.XI, s.391, no:3758; İbn-i Mace, *Sünen*, c.XII, s.84, no:4058; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.313, no:8123; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.344, no:11177; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.IX, s.180, no:18397; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.XV, s.252, no:6838; Ebu Ya'la, *Müsned*, c.XI, s.398, no:6517; İbn-i Adiy, *Kamil fi'd-Duafa*, c.III, s.221; İshak ibn-i Rahaveyh, *Müsned*, c.I, s.220, no:176; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.206, no:38411; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.284, no:16786.

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا

فَإِذَا طَلَعَتْ مِنْ مَغْرِبِهَا وَرَأَاهَا النَّاسُ أَمَنُوا

أَجْمَعُونَ فَتِلْكَ حِينٌ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ

تَكُنْ أَمَنْتُ مِنْ قَبْلُ

(الأنعام: ١٥٨) (حم.خ.م.د.ه.ع ن أب ي هريرة)

RE. 477/4 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ tatlüa'ş-şemsü min mağribihâ, feizâ taleat min mağribihâ ve reâhe'n-nâsü âmenû ecmeûne; fetilke hîne: Lâ yenfeu nefsen îmânühâ lem tekün âmenet min kabl.*) (En'am, 6/158)

(*Lâ tekümü's-sâatü*) “Kıyamet kopmaz, (*hattâ tatlüa'ş-şemsü min mağribihâ*) Güneş, batı tarafından, battığı taraftan doğmadıkça...”

Doğduğu taraf Doğu; Şark'tan doğup Garp'tan batıyor. Güneş Garp'tan doğmadıkça, batış yerinden, gerisin geri doğmadıkça kıyamet kopmaz.

(*Ve reâhe'n-nâsü*) “İnsanlar Batı'dan doğduğunu gördüğü zaman, onu gördükleri zaman, (*âmenû ecmaîn*) hepsi iman edecekler. (*Fetilke hîne*) “İşte o zaman, bu zamandır: (*Lâ yenfeu nefsen îmânühâ lem tekün âmenet min kabli*) “O zaman; daha önce iman etmemiş olan kimseye iman etmenin artık fayda vermeyeceği bir zamandır.”

Artık tevbe kapısı kapanmıştır. Kıyametin alâmetini gördü, aklı başına geldi:

“—Aman yâ Rabbi! İnandım, kabul ettim.” Geçmiş ola! O artık işin bitmiş olduğu zamandır.

“—İnsanlar yatacaklar, uyuyacaklar, uyuyacaklar, ‘Sabah doğacak.’ diye güneşi bekleyecekler. İki gece, üç gece doğmayacak. Sonra Batı tarafından doğacak.” diye böyle bazı bilgiler, izahlar veriliyor.

Artık kıyametin bundan sonraki hadiseleri, peş peşe sükün edecek.

d. Ölümün İstenmesi

Bu beşinci hadîs-i şerif kısa.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁶

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَمُرَّ الرَّجُلُ بِقَبْرِ الرَّجُلِ
فَيَقُولَ يَا لَيْتَنِي مَكَانَهُ

(نعيم بن حماد ف ي الفت ن عن ابن عمر)

RE. 477/5 (*Lâ tekümü's-sâatü, hattâ yemürre'r-racülü bi- kabri'r-racüli, feyekülü: Yâ leytenî mekânehu*)

‘Kişi başka bir adamın kabri başından geçerken ‘Ah keşke, onun yerinde ben olsaydım!’ diye temenni etmedikçe kıyamet kopmayacak.’”

⁶ *Kenzü'l-Ummal*, c.XI, s.187, no:31153; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.313, no:16858.

İnsanlar, “Keşke, şunun gibi daha evvelden ölmüş olsaydım!” diye, kabirdeki insanların yerinde olmayı arzulayacak. Bu; belaların, karşılaşılan hadiselerin şiddetinden, dehşetinden onları görmemek için... “Keşke daha önceden ölmüş olaydım!” diye temenni edilecek.

Biliyorsunuz, belki başka hadîs-i şeriflerden duydunuz; kıyamet, umumiyetle insanların şerhileri üzerine kopacak. İnsanlar çok üzüntülere, çok belâlara, çok musibetlere uğrayacak. Onların ucu görüldüğü zaman, kabrin yanından geçerken; “Ah keşke, ben ölmüş olsaydım da bu dertleri görmeseydim!” diyecek.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizleri hıfz u himâye eylesin... Bize kötü günler göstermesin... Ama şunu da aklımıza iyice yerleştirmeliyiz ki, bu bizim imanımıza, amellerimizin salih olmasına bağlı.

Allah-u Teâlâ Hazretleri duaları kabul edicidir; fakat bizim yolunda yürümemiz lazım, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emirlerini tutmamız lâzım. Allah'a âsi olup, günahlar işleyip, hatalar işleyip, dinden imandan uzak yaşayıp da tam emareleri gördüğü zaman iman etmenin kıymeti olmuyor. O zaman; “İman ettim.” dese bile kıymeti olmuyor.

Müslümanlığa sımsıkı sarılalım. Bu kıyamet alâmetlerini ifade eden hadîs-i şerifleri okudukça benim aklıma başka bir şey gelmiyor. Sımsıkı İslâm'a sarılmaktan başka bir çare yoktur.

Bu alâmetler hakkında eski insanlar, alimler şerhler yazmışlar. Kendi zamanlarındaki bazı hadiseleri onlara yakın görmüşler, bu hadîs-i şeriflerin izahına yakın görmüşler.

Mesela meşhur Moğol istilasası var ki 13. Asır'da oldu. O Moğol istilasası geldiği zaman, hakikaten İran'ı da çiğnedi geçti; ne Kirman'ı kaldı, ne Huzistan'ı kaldı. Hakikaten basık burunlu, keçe ayaklı tam hadîs-i şerifte tarif edilen kimseler, Bağdat'a kadar geldiler. Bağdat ki Abbasîlerin başşehriydi. Hâlâ Bağdat gibi diyar olmaz.

Bağdat öyle bir diyar ki emsali görülmez. Türbeler, camiler var, kubbeleri altın... Şu bizim kurşun kubbe yerine altın kubbe koymuşlar. Minareleri altın, kubbeleri altın. Caminin, türbenin içine giriyorsun; süs, ziynet, şâşaa, elmas, pırlanta, camlar, aynalar, pırlıl pırlıl. Ancak görenler anlayabilir. Görmeyenler Türkiye'de saraylara bile gitse göremezler. Bağdat gibi diyar olmaz.

Ama o diyarı biz, bir de Abbasîlerin zamanında görseydik. Moğol istilasası olmadan önce görseydik. Kim bilir nasıl bir diyardı? Bir girmişler oraya... O zaman bu Moğol orduları müşrik, o zaman hepsi kâfir. Müslümanları yenmişler. Başlamışlar Afganistan'dan yene yene, yaka yıka gelmeye. Bağdat'a gelmişler; Bağdat'ı da yakmış yıkmışlar. O kadar adam kesmişler ki Bağdat'ın nehri günlerce kıpkırmızı akmış.

Bütün kütüphanelerdeki kıymetli, güzelim dinî kitapları; dünyanın her yerinden toplanmış

kim bilir neler vardı, o kıymetli eserleri suya atmışlar; onun mürekkebinden nehir günlerce kara akmış.

Öyle bir şey! Bizim Anadolu'ya gelmişler, Sivas'ı yakmışlar, bilmem nereyi yıkmışlar, Konya'ya kadar gelmişler.

Belki de o hadise olmuş, bitmiş. O asıl hadise değil de belki bir kere daha olacak. Bilmiyoruz; olanın olup bittiğini ve artık başka emare kalmadığını mı gösterir yoksa bundan sonra bir kere daha o Rusya'dan Moğolistan'dan bir istila mı olacak? Artık onu bilemiyoruz; Allah bilir.

Allah göstermesin ama hadis kitaplarının şerhlerine bakacak olursanız bu alametlerin hepsinin kendi zamanlarında olmuş bitmiş olduğunu söylüyorlar.

Muhterem kardeşlerim!

Bizimle kıyametin kopması hadisesi arasında bir ince iplik var.O da koptu mu gittik. O tutuyor gibi bir hal var. Her şey tamam, olmuş bitmiş bitmiş bitmiş, incecik bir ip tutar hale gelmiş. O da böyle çatırdayıp duruyor; o durumda gibiyiz.

Zaten müslüman öldüğü zaman kendi kıyameti kopmuşolacağından, her zaman ölüme hazır olur. Ama bu devirde bütün bu alâmetleri, hadîs-i şeriflerde zikredilen şeyleri gördükten sonra, insanın nasıl olur da gafletle vakit geçirmesi mümkün olur? Nasıl olur da yılbaşında hindileri çevire çevire, doldura doldura yerler, nasıl olur da içkileri içerler kumarları oynarlar?

Kâfire sözüümüz yok, sözüümüz müslümanlara...

“—Hocam, bir apartmanda oturuyoruz. Tepeden tırnağa hepsi hacı, hoca, Müslüman...” diyor, birisi.

Hoca demeyelim, belki hocası pek yapmaz da ama hacı, hacca gitmiş. “Yılbaşında gürültülerinden uyuyamazdık! Şimdi oradan ayrıldık da rahat ettik.” diyor.

Yılbaşı gelince akla kara belli oluyor; imana sımsıkı sarılanla sarılmayan belli oluyor. İnsanların başına kıyamet kopması yakınsa bu gaflet niye? Niye bu kadar gafletle yaşarlar?

Allahu Teâlâ Hazretleri bizi gafletten uyarsın, iman-ı kâmil sahibi eylesin ve mü'min-i kâmil eylesin... Doğru yolda yürütsün, salih ameller işletsin... Helal, pak gıdalarla beslenmeyi, rızıklarla rızıklanmayı nasip eylesin... Haramların her çeşidinden cümlemizi uzak eylesin...

e. Kahtan'dan Bir Adamın Çıkması

Buhârî'de ve Müslim'de var. Ebu Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَخْرُجَ رَجُلٌ مِنْ قَحْطَانَ

يَسُوقُ النَّاسَ بِعَصَاهُ

(خ.م.ع.ن.أ.ب.ى.م.ر.يرة)

⁷ Buhari, *Sahih*, c.XXII, s.16, no:6584; Müslim, *Sahih*, c.XIV, s.119, no:5182; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.417, no:9395; Bezzar, *Müsned*, c.II, s.414, no:8161; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.207, no:38414; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.301, no:16825.

RE. 477/6 (*Lâ tekûmü's-sâatü, hattâ yahrücu racülün min kahtâne, yesûku'n-nâse bi-asâhü.*)

“Kahtan şehrinden, bölgesinden bir adam çıkıp asasıyla, sopasıyla insanları sevk etmedikçe, insanları yönetmedikçe kıyamet kopmaz.”

Kahtan, Yemen diyarında bir yer adıdır. Oradan Kahtanî bir adamın çıkacağı ve insanlara hâkim olup onları sevk ve idare edeceği bildiriliyor.

f. İnsanların Diliyle Yemek Yemesi

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَخْرُجَ قَوْمٌ يَأْكُلُونَ بِالسِّنْتِهِمْ
كَمَا تَأْكُلُ الْبَقْرُ بِالسِّنْتِهَا

(حم. والخرائطى فى مكارم الأخلاق، ض. ع. ن. سعد بن أبى وقاص)

RE. 477/7 (*Lâ tekûmü's-sâatü, hattâ yahrücü kavmün ye'külûne bi-elsinetihim, kemâ te'külü'l-bakarü elsinetehâ*)

“Sığırların dilleriyle yemek yedikleri gibi, dilleriyle yemek yiyen bir kavim türemedikçe kıyamet kopmaz.”

Elin var, elinle yesene! Alçaklıktan, hayvan gibi, diliyle yemek yiyor. Köpekler...

⁸ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.184, no:1597; Ziyâü'l-Makdisi, *el-Ehadisü'l-Muhtare*, c.I, s.483, no:950; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.215, no:13281; Sa'd ibn-i Ebi Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XIV, s.245, no:38580; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.301, no:16827.

g. Mehdi AS'ın Çıkması

Bu da Mehdi AS ile ilgili bir hadîs-i şeriftir. Bu konuda çok hadîs-i şerifler vardır:

“—Mehdi gelecek; Peygamber Efendimiz'in soyundan olacak. İsmi ismine, babasının ismi babasının ismine benzeyen bir mübarek zât gelecek.”

Bu o hadîs-i şeriflerden bir tanesidir. Bu da Ahmed ibn-i Hanbel'de, Müslim'de ve sâir kaynaklarda var. Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri'nden rivayet edilmiştir.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَمْلِكَ الْأَرْضَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ
بَيْتِي أَجَلِي أَقْنَى يَمَلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ
قَبْلَهُ ظُلْمًا يَكُونُ سَبْعَ سِنِينَ

(حم.ع. وسمويه، ض. عن أبي سعيد)

RE. 477/8 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ yemlike'l-arda recülün min ehli beytî, eclâ aknâ yemleu'l-arda adlen, kemâ müliet kablehû zulmen, yekûnü seb'a sinîn.*)

⁹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.17, no:11146; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.238, no:6826; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.274, no:987; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.I, s.270, no:228; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.270, no:38690; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.314, no:16862.

(*Lâ tekümü's-sâatü hattâ yemlike'l-arda recülün min ehli beytî*) “Yeryüzüne benim ehli beytimden bir adam hükmetmedikçe, hâkim olmadıkça kıyamet kopmaz.”

Sonunda bütün müslümanlar böyle bir mübarek zât tarafından idare edilecekler. Sonra Peygamber Efendimiz şeklini tarif ediyor:

(*Eclâ*) “Geniş alınlı, pırıl pırıl nurlu alınlı, (*aknâ*) zarif güzel endamlı burunlu...”

(*Yemleu'l-arda adlen*) “Yeryüzünü adaletle dolduracak. (*Kemâ müliet kablehû zulmen*) Daha evvel nasıl zulüm ile öteki insanlar yeryüzünü doldurmuşsa, o zulümü izale edecek, yeryüzünü adaletle dolduracak, her şey adaletle olacak.”

Kurtla kuzu yan yana kalacak. Onun himayesinde, onun idaresinde kimse kimseye zarar vermeyecek. Böyle bir mes’ud, mutlu, muhterem devir olacak. İnsanlar özlenecek bir devirde yaşayacaklar.

(*Yekûnü seb’a sinîn*) “İdaresi yedi yıl sürer.”

h. Hacerü'l-Esved'in ve Kur'an'ın Kaldırılması

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُرْفَعَ الرُّكْنُ وَالْقُرْآنُ

(أبو نعیم، وأبو نصر السجزی فی الإبانة عن ابن عمر)

¹⁰ Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.V, s.86, no:7542; Hatîb-i Bağdâdî, el-Müttefik ve'l-Müfterik, c.III, s.386, no:1775; Câbir ibni Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.223, no:38489; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.304, no:16835.

RE. 477/9 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ yurfea'r-rüknü ve'l-kur'an.*)

“Rükün ve Kur'an kaldırılmadıkça kıyamet kopmaz.”

Rükün, Kâbe-i Müşerrefe'nin *Hacerü'l-Esved* köşesi... *Rükün*, köşe, direk demek. Aslında Kâbe'nin bir köşesi olduğu için Rük-nü Hacer derler. Kuzey'deki köşesine Rük-nü Irakî derler. Ötekisine Rük-nü Şâmî derler. Daha ötekisine Rük-nü Yemânî derler. Dört köşesinin, dört adı var.

Kâbe-i Müşerrefe'den *Hacerü'l-Esved* kaldırılacak ve Kur'ân-ı Kerîm kaldırılacak. “Kur'ân-ı Kerîm kaldırılmadan, Kâbe kaldırılmadan kıyamet kopmaz.”

Kıyametin alâmetlerinden birisi de bu olacak.

i. Erkeklerin Azalması

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُدَبِّرَ الرَّجُلُ أَمْرَ خَمْسِينَ
امْرَأَةً

(طب عن كعب بن عجرة)

¹¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.156, no:346; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s637, no:12468; Kâ'b ibn-i Ucre RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XVI, s.303, no:16832.

RE. 477/11 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ yüdebbire'r-racülü emre hamsîne'emreeten*)
“Bir adam, bir kişi, elli tane kadının işini idare etmedikçe kıyamet kopmaz.”

Bu, erkeklerin azalmasından, kadınların çoğalmasından olacak. Belki harplerden, darplardan dolayı ortada erkek kalmayacak, kadınlar kalacak. Ondandır olacak.

j. Zühdün ve Vera'nın Adı kalması

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّىٰ يَكُونَ الزُّهْدُ رِوَايَةً وَالْوَرَعُ
تَصْنَعًا

(حل. عن أبي هريرة)

RE. 477/12 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ yekûne'z-zühdü rivâyeten, ve'l-verau tasannuan.*)

(*Lâ tekümü's-sâatü hattâ yekûne'z-zühdü rivâyeten*) “Zühd ve takvânın ancak rivayeti ve adı kalmadıkça kıyamet kopmaz. Takvâ ehli olma hâli, yapmacık ve zühd denilen şey lafta kalmış, rivayet halinde kalmış, ortada aslı kalmamış olmadıkça kıyamet kopmaz.”

¹² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.90, no:7557; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.119; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XXIV, s.223, no38490; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI; s.310, no:16851.

Ahlâk bozulacak, dindarlık azalacak, kalmayacak. Zahid dediğın adam, zühd dediğın şey bulunmayacak. Ve rivayeten; “Bir zamanlar insanlar dünyaya kıymet vermezlermiş, ibadet ederlermiş, paraya pula aldırılmazmış, Allah yolunda yürürlermiş.” denilecek. Ortada yok ki. Herkes gözünü maddeye dikmiş, âhireti unutmuş.

(*Ve'l-verau tasannuan*) “Ve verâ da yapmacık riyakârlıkla yapılıyor. Adam takvâ ehli görünüyor, dindar görünüyor ama yapma, hepsi rol. Rolden ibaret. Böyle olmadıkça kıyamet kopmaz.”

“—Huylar bozulacak dindarlık azalacak.” demek.

Onun için; “Dindar olalım!” diyorum. Onun için; “Dine sarılalım!” diyorum. Çünkü dindar insan, kâinatta kıyamet kopmamasının garantisidir. Kalbinde “Allah Allah” diyen zikr-i müdâm hâline erişmiş, kalbi uyurken, uyanırken, yatarken, çalışırken “Allah” diyen insanlar var. Kalbini alıştırtıyor; “Allah Allah Allah” o devam ediyor.

Şimdi biz konuşurken kalbimiz atmıyor mu? Tık tık, tık tık herkesin kalbi atıyor; çünkü canlıyız. Onun gibi “Allah Allah” diyen insanlar var. Onlar yeryüzünde durdukça kıyamet kopmayacak. “Allah” diyor. “Allah Allah” diyor, onlar bulundukça kıyamet kopmayacak.

Onun için dine sarılalım. Bunlardan hükmü şöyle çıkaralım: “—Madem o öyleymiş, o halde zikre sarılalım! Mademki zühd ve verânın adı kalmış olacak, rol olarak yapılıyor; o zaman biz hakiki zâhid olalım, hakiki verâ ehli insan

olalım. Güzel, has, halis Müslümanlık yapalım da, Allah-u Teâlâ Hazretleri bu kıyamet belâsını çok uzaklara def etsin, bizler görmeyelim, mutlu bahtiyar yaşayalım; bu bizden sonrakilere örnek olsun. Dindar olalım!”

Veyahut kopacaksa hiç olmazsa biz yolunda yürürken kopsun. Allah-u Teâlâ Hazretleri bir gün bu canı bizden alacak, verdiği emaneti alacak.

“—Ver bakalım o canını, sana emanet vermiştim, ver geriye!” diyecek.

Bu hayat bitecek. Herkes âhîret hayatına geçecek. Allah bizi sevdiği, razı olduğu kul olarak, güzel bir hal ile ruhumuzu teslim alsın... Ahirete mü'min-i kâmil olarak intikal ettirsin...

اللَّهُمَّ لَا تُخْرِجْنَا مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى تَرْضَى عَنَّا

(*Allâhüme lâ tuhricnâ mine'd-dünyâ hattâ terdâ annâ*) “Yâ Rabbi! Bizi sevdiğin, razı olduğun bir kul hâline getirmediğin dünyadan çıkarma. O haldeyken canımızı al!” diye dua var.

Allah bizi öyle kullardan eylesin...

k. Kalplerin Birbirine Aykırı Olması

Ve sayfanın sonuncu hadîs-i şerifi:¹³

¹³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.90, no:7556; Huzeyfe RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XVI, s.281, no:16779.

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَتَنَاكَرَ الْقُلُوبُ وَتَخْتَلِفَ
الْأَقَاوِيلُ وَيَخْتَلِفَ الْإِخْوَانُ مِنَ الْأَبِ وَالْأُمِّ فِي

الدِّينِ

(الديلمى عن حذيفة)

RE. 477/13 (*Lâ tekümü's-sâatü hattâ tetenâkere'l-kulûbü, ve tahtelife'l-ekâvîlü, ve yahtelife'l-ihvânü mine'l ebi ve'l-ümmi fi'd-dîn.*)

(*Lâ tekümü's-sâatü hattâ tetenâkere'l-kulûbü*)
“Kalpler birbirlerine aykırı ve muhalif olmadıkça kıyamet kopmaz.”

(*Ve tahtelife'l-ekâvîlü*) “Sözler farklı farklı; her kafadan bir söz çıkıyor, belli bir müşterek değer kalmamış. Herkesin tutturduğu yol farklı olmadıkça kıyamet kopmaz.”

(*Ve yahtelife'l-ihvânü mine'l-ebi ve'l ümmi fi'd-dîn*) “Annesi babası bir kardeşler, dinde farklı olmadıkça kıyamet kopmaz.”

Aynı anadan babadan gelmiş; birisi müslüman, ötekisi başka bir dinden; hıristiyan, yahudi, kâfir ve saire, ve saire...

Ana baba bir insanın dinleri farklı olur mu? Ne görmüşse öyle olması lazım. Ama aile bozulacak, aile görgüsü, terbiyesi bozulacak. İslâmî eğitim bozulacak. Müslümanların, evlatlarını müslüman yetiştirmesi imkânı zedelenecek.

Böylece bakacaksın ki müslüman bir anadan babadan; bir kardeş doğru yolda, bir kardeş eğri yolda. Birisi müslüman, birisi kâfir. Birisi hıristiyan, birisi yahudi filan neyse. Böyle olmadıkça kıyamet kopmaz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, cümlemizi dünyanın ve ahiretin bildiğimiz ve bilmediğimiz, okuduğumuz okumadığımız —o kendisi her şeyi daha iyi biliyor— her türlü şerlerinden, tehlikelerinden korusun.

O tehlikelerin çareleri nedir; onları da bilmiyoruz. İlaçlar nedir; onları da bilmiyoruz. Yalnız bir şeyi çok iyi biliyoruz ki;

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

(أل عمران: ١٧٣)

(*Hasbüna'llàhu ve ni'mel vekîl*) “Allah bize yeter, o ne güzel vekîldir!” (Âl-i İmran, 3/173)

Sığınırırsak, tevekkül edersek kâfi gelir. Her türlü sıkıntıda, her türlü dertte, her türlü ümitsiz halde...

Ümit nedir? Allah'a dayanmaktır.

Çaresizlerin çaresâzı kimdir? Çaresiz insanın çaresini bulan Allah'tır.

Allah-u Teâlâ Hazretleri biz biçareleri, çaresizleri, ne yapacağını şaşırılmışları, bu bin bir çeşit belânın karşısında ne tedbir alacağını bilemez duruma düşmüşleri, lütfuyla, keremiyle irşad eylesin... Hakkı hakikati göstere, her türlü tehlikeden korusun...

Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü hayırlarına da, iyiliklerine de cümlemizi lütfuyla keremiyle nâil eylesin...

Dinde, dünyada ve ahirette, hem dinde hem dünyada hem de âhirette saadet ve selâmet ihsan eylesin...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

04. 01. 1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

